

stillede det bestemte Spørgsmaal til mig, om jeg vedkender mig den Udtalelse, jeg paastaar at have brugt i Køge. Ja, det gør jeg. Men den bliver ganske vist udlagt paa en lidt besynderlig Maade. Naar man har sat en Grænse for, hvor langt man kan gaa ned med Ekspropriationerne, og der saa stadig hvert Aar melder sig en hel Masse Ansøgere, maa der selvfølgelig komme det Tidspunkt, hvor den oprindelig fastslaaede Grænse ikke længere slaar til. Og man maa da enten standse med det hele eller, som jeg sagde, gaa længere ned med Ekspropriationsgrænsen. Man kan ogsaa tænke sig — det er ikke nødvendigt, at det bliver i vor Levetid —, at man kommer til lignende Forhold som i Belgien, hvor Ejendommene er ganske smaa. Jeg brugte netop den Udtalelse, som mange Mennesker finder det saa fornøjelig at benytte ved Møderne — jeg synes dog, den er ganske lige ud ad Landevejen —, at naar man har foretaget en Ekspropriation paa de større Landejendomme, maa man tilføje, at er din Ejendom end ikke saa stor, saa maa den dog med, hvis det er nødvendigt.

Hertil skal jeg indskrænke mig. Lovforslaget kommer jo i Udvalg, og dér kan man saa se, om man kan finde nogen Tilslutning fra de forskellige Partier. Jeg vilde ønske, at man kunde finde hinanden i nogen Maade, saaledes at Lovforslaget kunde blive vedtaget saa nogenlunde i den her foreliggende Skikkelse. Jeg tror, det vilde være til større Gavn og af mere Betydning, end ærede Medlemmer, som er Modstandere af Lovforslaget, mener.

N. Frederiksen: Der er af flere Medlemmer under denne Forhandling talt om, at der til Statens Jordlovsudvalg var indgaaet ikke faa Tilbud paa Jord til Oprettelse af Jordbrug efter de nye Jordlove. Jeg ønsker ved denne Lejlighed at give den Oplysning, at disse Tilbud ikke er meget omfattende og i Almindelighed kun angaar Hedejord og daarlig Jord. Der er kommet meget faa Tilbud paa Jordstykker, som man kan kalde vel anvendelige og vel egnede til dette Øjemed. Hvis man gennemser de indgaaede Tilbud, viser det sig, at en hel Række af dem er et fuldgyldigt Udtryk for den Opfattelse, at nu er den Situation til Stede, da Staten giver meget betydelige Byggelaan til Opførelse af Bygninger, og saa maa disse Arealer være til at afhænde for en fordelagtigere Pris, end de kunde afsættes til under normale Afsætningsforhold i Landbruget. Jeg har

gaaet disse Tilbud igennem, efterhaanden som de er kommet ind, og jeg tør dristig paastaa, at den Pris, der forlanges for de tilbudte Arealer, ligger 100 pCt. over den Ansættelse af Jordværdien ved de offentlige Myndigheder, som foretages paa det af det ærede Medlem fra Sorø (Martin Hansen) nævnte Grundlag, nemlig hvad Jorden er værd ved en Bondegaard af middel Størrelse og i middel Kultur. Derfor mener jeg for mit Vedkommende, at man ikke kan tillægge disse Tilbud synderlig Betydning, og jeg er ganske overbevist om, at hvis man vedtager en Lov, der gaar ud paa, at Jord til Oprettelse af Husmandsbrug kan indkøbes i det frie Marked, vil den betydelige Sum, der anvendes til Bygningernes Opførelse paa disse Arealer, stimulere Jordpriserne ganske overordentligt.

Jeg vil dernæst gerne sige, at jeg finder, der er meget berettiget i, at Staten søger at erhverve velegnede Arealer til Udstykning ogsaa fra de private Godser. Jeg kan ikke nægte, at naar jeg ser, at Lensbesiddere i samfundsmæssigt Øjemed maa aflevere meget betydelige Arealer af deres Hovedgaarde, fordi Lensbaandet ligger derpaa, og at der ligger store private Godser med meget mere Jord, end Ejerne har Brug for, og som Borgere i Landet delvis har Ret til, og at de kan forlange en Handelspris, der, selv om det er Udstykningsforeninger, der køber, altid ved Hjælp af den Lovgivning, som Staten har gennemført om Opførelse af Bygninger, bliver tvunget op over den almindelig gangse Handelspris — saa finder jeg det ubilligt, at disse Ejere skal have Lov til at indkassere denne Fordel. Derfor kan jeg ikke se rettere, end at Ekspropriationsbestemmelser som dem, der er foreslaaede, og hvorved der er taget alle mulige Forbehold, saaledes at de ikke krænker nogen berettiget Interesse, ikke blot er berettigede, men tillige ud fra den Betragtning, jeg her har gjort gældende, værdifulde. Jeg er ganske overbevist om, at den blotte Vedtagelse af Bestemmelserne vilde medføre, at en rimelig Jorderhvervelse prismæssig set kunde foregaa. Nu tror jeg ikke, dette vil ske.

Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), at endnu er der ikke til Statens Jordlovsudvalg kommet et eneste Tilbud, som jeg som Statens Repræsentant kunde forsvare at reflektere paa — ikke et eneste. De kræver alle sammen en Jordpris, der ligger langt over den Værdi, som offentlige Myndigheder,